

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI

1951 m.

rugpiūčio mėn.

1

TREČIADIENIS

Nr.61(629)

Kaina 15 kap.

Numeryje:

1. Nepraleisti derliaus nuėmimo terminų—1 pusl.
2. Lygiuotis į pirmūnus. Užbaigti šienapiūtę artimiausiomis dienomis—2 pusl.
3. Didžiosiose komunizmo statybose—2 pusl.
4. L. RŪTĖNAS. Amerikinių imperialistų nusikaltimai prieš lietuvių tautą 1918—1920 metais—3 pusl.
5. Pavyzdinčiai paruoštas mokyklas naujiems mokslui metams—3 pusl.
6. S. IVANOVAS. Tarpautinė apžvalga—4 pusl.

Laiku ir be nuostolių nuimti derlių

Atėjo laikas, kuris apvainikuoja svarbiausią kolūkių valstietijos įtemptos kovos už naują žemės ūkio pakilimą 1951 metais etapą—derliaus nuėmimas ir duonos paruošimas. „Molodija Gvardija“, Ždanovo vardo ir kt. kolūčiai pradėjo atrankinę javapiūtę. Diena—dvi ir derliaus nuėmimą pradės visi rajono kolūčiai.

„Derliaus nuėmimas—sezoninis dalykas,—moko draugas Stalinas,—ir jis nemėgsta laukti. Nuėmėi laiku—laimėjai, pavėlavai su nuėmimu—pralaimėjai“. Šio mūsų didžiojo vado ir mokytojo draugo Stalino nurodymo įvykdymas turi didžiulę reikšmę. Savalaikiškas derliaus nuėmimo atlikimas daug priklauso nuo to, kaip kolūčiai pasiruošė derliaus nuėmimui.

Tačiau dar dabar ruošiantis derliaus nuėmimui ir duonos paruošimui eilėje rajono kolūkių yra rimtų trūkumų. Pavyzdžiui, M. Melnikaitės vardo kolūky dar nesudarytas darbo planas derliaus nuėmimo ir duonos paruošimo vykdymo laikotarpiui, neparuoštas derliaus nuėmimo inventorių, neatremontuotos kuliamosios, delsiama šienapiūtė. Analoginė padėtis ir Molotovo vardo, „Trinkuškių“ ir kt. kolūkiuose. Šiuos trūkumus reikia nedelsiant pašalinti.

Derliaus nuėmimas ir žemės ūkio produktų paruošimas—svarbiausias ir atsakingiausias darbas žemės ūkyje. Reikia organizuoti derliaus nuėmimo darbus taip, kad užbaigti juos maksimaliai sutrauktais terminais. Būtina iš pirmųjų derliaus nuėmimo dienų užtikrinti pilną MTS ir kolūkių turimą derliaus nuėmimo mašinų panaudojimą ir išdirbio normų įvykdymą, pasiekti našaus kombainų panaudojimo.

Drauge su kirtimu mašinomis reikia organizuoti pėdų rėšimą ir sukrovimą, nepileidžiant pertraukų tarp šių darbų. Iš pirmųjų nuėmimo dienų reikia pradėti javų kėlimą, panaudojant tam visas MTS ir kolūkių kuliamosias pilnu apkrovimu ne mažiau kaip 20 valandų į parą. Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į grūdų valymą ir džiovinimą.

Vienas svarbiausių uždavinių yra kova su nuostoliais. Uždavinys glūdi tame, kad iš pirmųjų derliaus nuėmimo dienų organizuoti nuolatinę piūtės eigos ir kokybės, mašinų našaus panaudojimo kontrolę tam, kad numatyti ir laiku pašalinti nuostolius nuimant derlių, transportuojant jį ir saugant grūdus.

Būtina taip pat kiekviename kolūky, kiekvienoje brigadoje organizuoti tikslią ir savalaikę naujo derliaus įskaitą. Duona—tai Tėvynės turtas, ir nė vienas jos kilogramas negali būti paliktas be įskaitos. Derliaus įskaitą reikia taip sutvarkyti, kad būtų matyti ne tik kolūkio visuomenėje, bet ir kiekvienos brigados atskirai rezultatai.

Partinių, tarybinių ir žemės ūkio organų pareiga—dar plačiau išvystyti socialistinį lenktyniavimą už savalaikį derliaus nuėmimo atlikimą be nuostolių, priešlaikinį žemės ūkio produktų paruošimo planų įvykdymą. Tai bus svarbiausia tolesnio mūsų tarybinės valstybės stiprinimo ir darbo žmonių materialinės gerovės pakėlimo sąlyga.

Nepraleisti derliaus nuėmimo terminų Pradėjo rugiapiūtę

Šiomis dienomis Ždanovo vardo kolūky prasidėjo atrankinė rugiapiūtė. Per pirmąsias dvi dienas kolūkiečiai nupiovė virš 15 ha rugių. Kolūkiečių tarpe išsivystė lenktyniavimas už spartesnį derliaus nuėmimą. Rugiapiūtėje pirmąja V-oji brigada, kuriai vadovauja drg. Tureikis. Artimiausiomis dienomis derliaus nuėmimo dirbs kombainas.

J. Januška

Klubas—skaitykla derliaus nuėmimo išvakarėse

Imbrado apylinkės klubas—skaitykla aktyviai įsijungė į pasiruošimo derliaus nuėmimo darbams kampaniją. Su klubo—skaityklos aktyvo pagalba „Spalio“ kolūky išleistas sienlaikraštis, kur nušviesti pasiruošimo derliaus nuėmimui klausimai. Kolūkio brigadose išleisti koviniai lapeliai. Klube—skaitykloje dažnai organizuojamos paskaitos. Neseniai klubo—skaityklos vedėjas drg. Akstulovas skaitė kolūkiečiams paskaitą „Pavyzdinčiai pra-

vesti derliaus nuėmimą ir įvykdyti žemės ūkio produktų paruošimą“.

Klube—skaitykloje sudarytas smulkus darbo planas derliaus nuėmimo ir grūdų paruošimo vykdymo laikotarpiui. Pagal jį visas agitacinis—masinis darbas bus perkeltas į brigadas. Čia bus pravedami garsiniai laikraščių skaitymai, reguliariai leidžiamas sienlaikraštis ir koviniai lapeliai, organizuojami pasikalbėjimai.

J. Černius

Rugiapiūtę sutinka pasirengę

Gerai pasiruošę rugiapiūtės darbams Imbrado apylinkės „Pirmūno“ kolūkis. Čia paruoštos ir atremontuotos žemės ūkio mašinos, smulkesnis inventorių, sudarytas darbo planas derliaus nuėmimo laikotarpiui.

Nuo pat pirmos rugiapiūtės dienos laukuose dirbs 2 piauamosios mašinos, 36 plovėjai su dalgiais ir tiek pat rinkėjų. Derliaus nuėmimo darbuose dalyvaus visi kolūkiečiai. Net senesnio amžiaus kolūkiečiai, kaip Laurinavičius A., Naprys V., Dainys ir kt. patys pareiškė norą dalyvauti derliaus nuėmimo darbuose.

Pagal planą numatyta

Pasirengę derliaus nuėmimui

Tinkamai įvertino pasirengimo derliaus nuėmimo darbams svarbą Julijos Žemaitės vardo artelės kolūkiečiai. Kolūky peliai, paruoštas visas derliaus nuėmimo inventorių, kuliamosios, transporto priemonės. Kolūkio val-

dyba derliaus nuėmimo ir žemės ūkio produktų paruošimo vykdymo laikotarpiui sudarė darbo planą. Lygiagrečiai su derliaus nuėmimu bus vykdomas jo kėlimas ir duonos pristatymas valstybei.

D. Keliučius

Tarybų Lietuvoje

Baigė žiemkenčių piūtį Ivykdė metinį šieno pristatymų valstybei planą

VIEVIS, VII.28 d. (ELTA). Molotovo vardo kolūkis (pirmininkas Jonas Gumbis) pilnutinai baigė žiemkenčių piūtį. Rugiai nukirsti nuo 207,5 ha ploto. Piūtis atlikta per 4 dienas.

Tarpbrigadiniame socialistiniame lenktyniavime nugalėjo pirmoji laukininkystės brigada, kuriai vadovauja komjaunimo pirminės organizacijos sekretorius Glaudelis. Per 3 dienas 15 šios brigados narių nukirto 38 hektarus žieminių rugių. Pasiaukojamai dirbo komjaunuoliai ir jaunimas, kurių brigadoje dauguma. Ypač gerai dirbo komjaunuolis Stasys Toločka.

Antrąją vietą iškovojo Stasio Bernotavičiaus brigadoje rugių kirtėjas M. Bernotavičius per dieną nukirto 1,36 ha rugių, esant normai 0,5 ha. Rišėjos Veronika Roslokaitė ir Valerija Bartkevičiūtė per dieną surišo ymiai daugiau pėdų, negu nustatyta pagal normą.

Kolūkyje prasidėjo kuli-

ŠIRVINTOS, VII. 28 d. (ELTA). Molotovo vardo, „Socialistiniu keliu“, „Pirmūno“, „Vienybės“, „Naujo gyvenimo“ ir eilė kitų kolūkių įvykdė metinį šieno pristatymų valstybei planą.

Iš visur

—Nauja ligoninė atidaryta Akmenės rajono Vieksnių miestelyje.

—Sezoniniai vaikų lopšeliai atidaryti „Lenino keliu“, „Stalino keliu“, Molotovo vardo ir kt. Ukmergės rajono kolūkiuose.

—16 nemokamų keliapių į Pagelavos pionierių stovyklą paskyrė žuvusių karių vaikams Radviliškio rajono socialistinio aprūpinimo skyrius.

NAUJAS BŪRYS KOMBAINININKŲ Vilniaus žemės ūkio mechanizacijos mokykla išleido pirmąją 60 mechanikų—savaigių kombainų kombainininkų laidą. (ELTA).

Daugiau kaip 800 studentų neakivaizdininkų suvažiavo į vasaros sesiją į Šiaulių mokytojų institutą. Čia jie praeis teoretinių ir praktinių darbų kursą. Nuotraukoje: studentė neakivaizdininkė iš Kauno srities, Panemunės rajono Šlienavos kaimo septynmetės mokyklos Bronė Šalkauskaitė praktinėje biologijos pamokoje. Vanagaičio nuotr. (ELTA).

Panemunės rajono „Aušros“ kolūkis kasmet gauna daug pajamų iš daržininkystės. Onos Vidžienės daržininkystės brigada įsipareigojo gauti pajamas iš pamidorų realizacijos apie 10 tūkstančių rublių sumai.

Nuotraukoje: (dešinėje) daržininkė Ona Vidžienė ir agronomas Vitalija Kazlauskaitė prižiūri pamidorus.

M. Ogajaus nuotr. (ELTA).

Lygiuotis į pirmūnus. Užbaigti šienapiūtę artimiausiomis dienomis

Pranešimas

apie šienapiūtės ir pašarų silosavimo darbų eigą kolūkiuose š. m. liepos 30 d.

Užim. vieta	Kolūkių pavadinimas	Plano įvykd. proc.	
		Šienavimo	Silosavimo
1.	Stalino vardo	100	61,3
2.	"Ažuolas"	100	47,3
3.	"Pervoje maja"	100	31,5
4.	Julijos Žemaitės vardo	100	21,1
5.	"Naujas kelias"	100	21,1
6.	"Spalis"	100	20,0
7.	"Astrakalnis"	100	68,0
8.	Salomėjos Nėries vardo	100	—
9.	"Bolševikas"	95,5	36,7
10.	"Novaja žizn"	95,4	53,4
11.	Puškinio vardo	88,8	34,4
12.	"30 let komsomola"	88,8	40,5
13.	"Pobieda"	85,0	—
14.	"Krasnyj Oktabr"	84,2	20,0
15.	"Aušra"	82,0	32,6
16.	"Pirmūnas"	81,6	31,9
17.	P. Cvirkos vardo	78,7	21,5
18.	Kutuzovo vardo	78,0	17,4
19.	Kalinino vardo	74,6	12,5
20.	"Už taiką"	73,6	32,5
21.	Ždanovo vardo	73,6	—
22.	"Rytų aušra"	70,8	—
23.	"Molodaja Gvardija"	69,7	40,0
24.	Lysenko vardo	65,3	—
25.	"Pamiat Lenina"	60,0	50,0
26.	"Tarybų Lietuva"	60,0	—
27.	M. Melnikaitės vardo	58,0	25,0
28.	"Počlotnyj trud"	55,5	77,3
29.	Čapajev vardo	54,5	28,6
30.	"Tarybinis artojas"	53,5	24,3
31.	"Trinkuškių"	48,0	—
32.	Molotovo vardo	32,9	47,1

Rajono žemės ūkio skyrius

Eilė rajono kolūkių naliai išnaudoja dabartinį laiką stambiuoju pašaru ir siloso gamybai. Taip Stalino vardo, Julės Žemaitės vardo, "Pervoje Maja", "Ažuolas" ir kt. kolūkių jau pilnai įvykdė metinį šienavimo planą.

Tačiau dar ne visur sparčiais tempais vykdomas pievų šienavimas ir siloso paruošimas. Dėl blogos darbo organizacijos, neįtraukimo visų kolūkiečių į darbą Molotovo vardo, "Tarybinio artojų", M. Melnikaitės vardo

kolūkių atsilieka šienavimo darbuose. Rajone nepatenkinamai vykdomas siloso paruošimas. Dar yra tokių kolūkių, kaip "Trinkuškių", "Rytų aušros", Salomėjos Nėries, kurie visai nepradėjo siloso gamybos.

Už kelių dienų prasidės masinė rugiapūtė. Partinės ir tarybinės organizacijos, žemės ūkio specialistai turi sukaupti visas jėgas ir nukreipti jas į pašarų gamybos užbaigimą artimiausiomis dienomis.

Soc lenktynių rezultatai

Siekdami sukaupti tvirtą pašarų bazę visuomeniniams gyvuliams, Stalino vardo artelės kolūkiečiai išvystė socialistinį lenktyniavimą už spartesnį šienapiūtės užbaigimą. Pirmoji užbaigė šienapiūtę drg. Marcinkevičiaus vadovaujama brigada. Brigadoje kasdien šienapiūtėj dalyvavo po 20 šienpiovių ir 40 grėbėjų. Sėkmingai vyko šienavimo darbai ir Bobkovo brigadoje. Dabar kolūkis jau pilnai įvykdė natūralių pievų šienavimo planą, baigia vykdyti šieno paruošas.

J. Vaikša

Julės Žemaitės vardo kolūkis užbaigė šienapiūtę

Gera organizuoti šienapiūtės darbai Julės Žemaitės vardo kolūky. Vadovaudamasi sudarytu darbo planu kolūkio valdyba užtikrino reikiamo skaičiaus kolūkiečių išėjimą į darbą, dieninio grafiko įvykdymą ir viršijimą. Socialistiniame lenktyniavime už spartesnį šienapiūtės užbaigimą pasižymėjo I-oji brigada. Jos nariai Valtonis, Vaitkūnas ir kt. dienes išdirbio normas įvykdavo 130—150 proc.

P. Pužas

Įvykdytas šienavimo planas

Imbrado apylinkės "Spalio" kolūkio kolūkiečiai šiomis dienomis pilnai užbaigė šienapiūtės darbus.

Tarpbrigadiniame socialistiniame lenktyniavime už spartesnį šienapiūtės atlikimą nugalėjo pirmoji brigada (brigadininkas Paurys Stasys). Kolūkiečiai Misiūnas P., Burokas R., Misiūnas A. ir kt. kasdien nuplauna po 0,70 ha (norma 0,40 ha).

Kolūkis taip pat baigė atsiskaitymą su valstybe šieno privalomųjų pristatymų srityje.

J. Trėjus

Plečiama gyvulininkystė, stiprinama pašarų bazė

Imbrado apylinkės "Pirmūno" kolūkio kolūkiečiai pasiekė nemažų rezultatų visuomeninės gyvulininkystės vystyme. Vien per gyvulininkystės mėnesį kolūkis įsigijo 14 štukų stambių raguočių, tame skaičiuje 8 melžiamas karves. Žymiai praplėsta paukštininkystės ferma. Vien tik iš inkubatorinės stoties kolūkis gavo 300 viščiukų. Dabar kolūkio visuomeninėse fermose yra 68 stambūs raguočiai, 37 kiaulės, 26 avys ir 498 paukščiai.

Kolūkis numato toliau plėsti gyvulininkystės fermas. Artimiausiu laiku numatoma pirkti 4 melžiamas karves, nuimti nuo kontraktacijos 12 teliukų.

Kolūkis turi plačias galimybes kiaulininkystės vystymui. Turimos 5 paršingos motininės kiaulės. Numatoma gauti iš jų nemažiau kaip 50 paršelių. Didinamas ir motininė kiaulių skaičius: sukerptos 2 jaunos kiaulaitės.

Išaugusi visuomeninė gy-

vulininkystė reikalauja gausių pašarų kiekių. Kolūkiečiai atkreipė reikiamą dėmesį į pašarų bazės sudarymą. Kolūky jau nušienauta virš 100 ha pievų. Iki rugiapūtės pradžios šienapiūtė bus pilnai užbaigta. Nuimta taip pat virš 7 ha daugiamečių žolių.

Nuimtas šieno ir daugiamečių žolių derlius bei kiti pašarai paimami apskaiton: šiuo metu jau užpajamuota apie 700 cnt šieno.

Ypatingas dėmesys skiriamas sultingųjų pašarų sukauptimui, 2,5 ha plote auginami šakniavaisiai. Grandininkė O. Naprytė užtikrina gerą šakniavaisių priežiūrą.

Ankstyvuojamu silosavimu kolūky pagaminta 30 tonų siloso. Vėlyvajam silosavimui auginama virš 7 ha saulėgrąžų bei kukurūzų.

Tačiau tenka atžymėti, kad kolūky nepakankamai vedama kova už gyvulių produktyvumo pakėlimą. Pas-

taruoju metu karvių produktyvumas sumažėjo iki 2 litrų. To priežastis yra tai, kad melžiamoms karvėms neduodama papildomo žaliojo pašaro, nors galimybės tam yra. Gyvulininkystės darbuotojų tarpe neišvystytas socialistinis lenktyniavimas už aukštą gyvulių produktyvumą.

Kolūkio valdyba nepakankamai įvertino gyvulininkystės darbuotojų kadrų parinkimo klausimą. Karvių melžėjos ir kiaulių šėrikės dažnai keičiamos, kas neigiamai atsiliepia į gyvulių priežiūrą. Baigusį fermos vedėjų kursą kolūkietį valdyba už blogą darbą atleido iš pareigų.

Kolūkio valdyba turi išnaudoti turimas galimybes gyvulių produktyvumui pakelti, jų skaičiui toliau plėsti. Sėkmingas visuomeninės gyvulininkystės vystymas užtikrins kolūkiui gausias pajamas, jo tolesnį ūkinį stiprinimą.

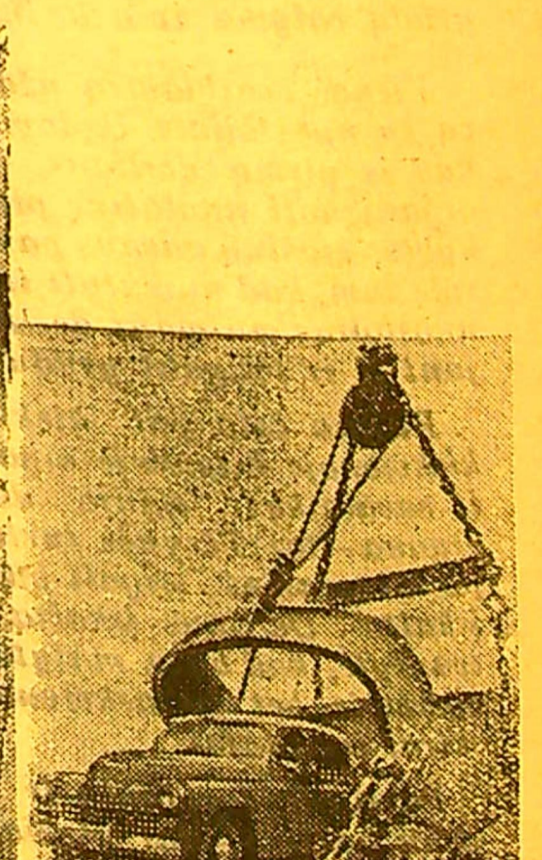
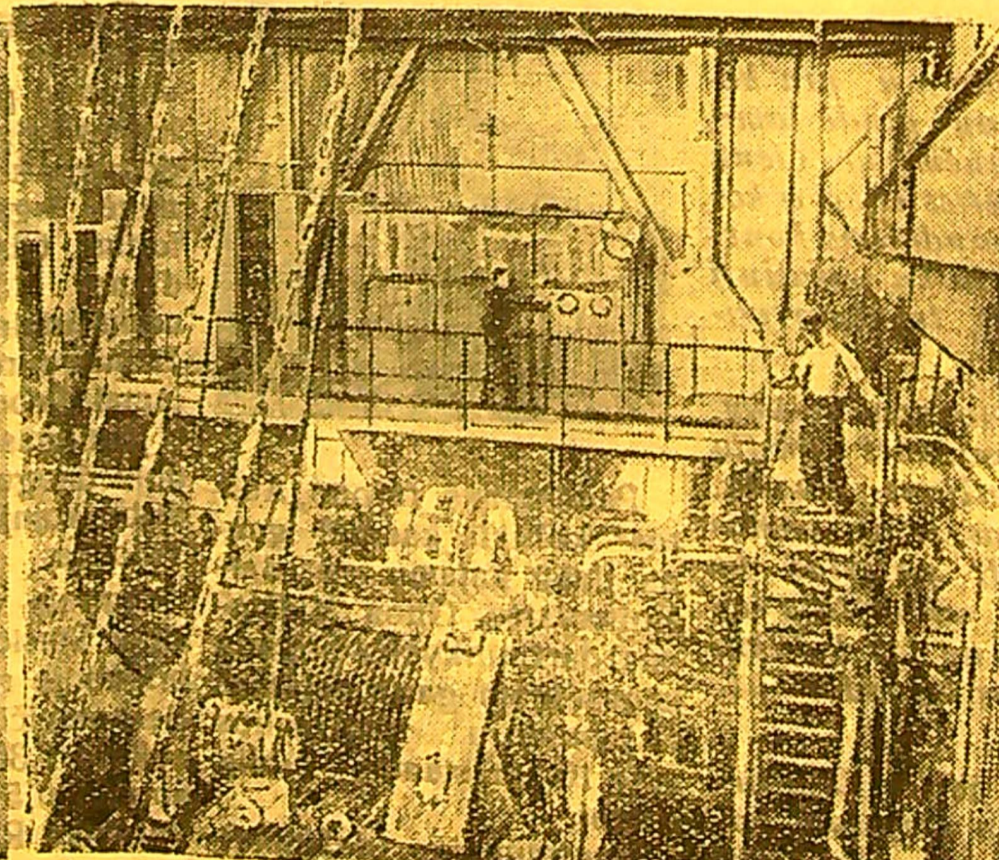
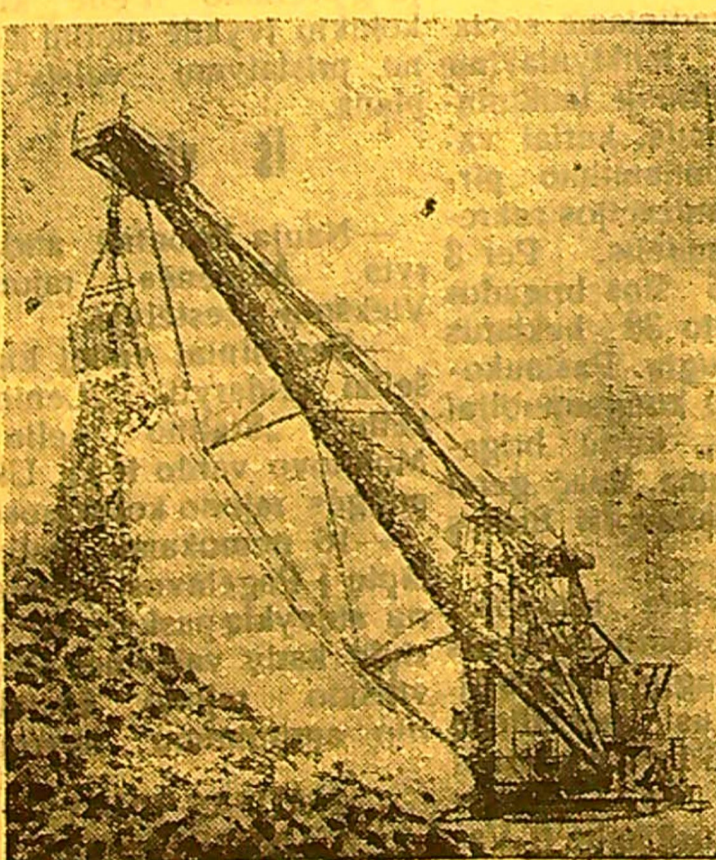
J. Januška

Didžiosiose komunizmo statybose

VOLGODONSTROJUS. Vis didesnį užmojų įgyja Volgos—Dono kanalo, vieno didžiųjų komunizmo statybų, statybos darbai. Ypač didelė žemės darbų apimtis atiteko takoskyros statybos rajono kolektyvui, kasandčiam didžiausio gilumo kanalo ruožą aukščiausioj takoskyros daly tarp Volgos ir Dono. Visi žemių rausimo darbai atliekami galiniais žingniuojančiais ir elektriniais ekskavatoriais.

Šiame rajone dirba pirmas 14—kūbinis žingniuojantis gigantas— ekskavatorius, pagamintas Uralo sunkiosios mašinų statybos gamyklos. Giganto— ekskavatoriaus svoris 1014 tonų. Jam pervežti iš Uralo reikėjo dviejų geležkelio ešelonų.

Ši mašina—milžinas pavadoja 7000 žemrauslių darbą; didžiulis kiaušas pa-

ima 14 kūb. metrų žemės; roditelė sukasi į visas puses; jos ilgis 65 metrai. Ekskavatorius sunaudoja tokį kiekį elektros

energijos, kurį panaudoja didelis rajoninis miestas. Nuotraukoje: 1. Keturiolikakūbinis žingniuojantis

ekskavatorius UZTM žyvro sėmime. 2. Bendras žemių rausimo giganto mašinų salės valdas. 3. Žemių rau-

simo giganto kiaušas 14 kūb. m talpos, kuriame lengvai gali tilpti automobilis "Pobieda". (TASS).

Amerikinių imperialistų nusikaltimai prieš lietuvių tautą 1918-1920 metais

Jungtinių Amerikos Valstybių imperialistai, lygiai kaip hitleriniai grobikai, i lietuvių tautą visuomet žiūrėjo kaip į menkavertę rasę, tinkamą, jų nuomone, vilkti tik kolonijinės vergovės jungą. Ne seniau kaip 1943 metais JAV Valstybės departamento sekretoriaus (užsienio reikalų ministro) pavaduotojas Uolesas, kalbėdamas apie pokarinio Europos sutvarkymo problemas, pareiškė, kad lietuviai—ne tauta, o germanų, suomių, slavų ir mongolų elementų mišinys. Visoje savo politikoje Lietuvos atžvilgiu amerikiniai imperialistai per eilę metų parodė, kad jie i lietuvius žiūri, kaip i kolonijinius vergus, kuriems jie rengė tokį likimą, kaip indėnams ir negrams pačioje Amerikoje.

1918 metų pabaigoje Lietuvos liaudis, komunistų partijos vadovaujama, Didžioios Spalio socialistinės revoliucijos įkvėpta įvedė savo šalyje tarybų valdžią, kad pilnutinai išsivaduoju iš „savosios“ buržuazijos ir užsienio imperialistų jungo. Amerikiniai imperialistai išstojo kaip svarbiausieji organizatoriai kruvinosios intervencijos prieš lietuvių tautą, siekdami paskandinti kraujo jūroje jos kovą dėl nacionalinio ir socialinio išsivadavimo.

Dar 1918 metais lapkričio mėnesį amerikiniai imperialistiniai plėšikai nutarė panaudoti pralaimėjusios karą Vokietijos armijas Pabaltijo tautų laisvės kovai nuslopinti, panašiai kaip jie vėliau, po antrojo pasaulinio karo, panaudojo japonus kovai prieš Pietryčių Azijos tautas. Kaip pranešė 1919 m. sausio 4 d. amerikinis laikraštis „Niujork taism“, Jungtinės Amerikos Valstybės buvo pateikios Vokietijos karinei vadovybei ultimatumą, reikalavusį, kad vokiečių ginkluotosios pajėgos iš naujo okupuotų visą Pabaltijį. JAV Valstybės sekretorius Lansingas 1919 metų pradžioje atvirai pareiškė, kad „sajunginės ir susivienijusios valstybės paliaubų (turima galvoje paliaubas tarp vakarų imperialistų ir Vokietijos 1918 m. lapkričio mėn.—L. R.) pagrindu yra Vokietijos sąjungininkai Pabaltijo provin-

cijose“.

Remdamosios paliaubų sutarimu su Vokietija, JAV ir Antantės valstybės įpareigojo pastarąją palikti Pabaltijyje visą šeštąją vokiečių armiją, turėjusią 75.000 kareivių ir karininkų. Šiai armijai vadovavo kruvinasis generolas fon der Golcas, kuris buvo vienas svarbiausių Vokietijos imperializmo kolonizatorinės politikos Pabaltijyje šulų.

Fon der Golco gaujos surengė Lietuvoje ir Latvijoje kruvinas skerdynes, kurios savo žvėriškumu nesiskyrė nuo hitlerinių okupantų vėliau įvykdytų piktadarybių tarybinėje žemėje. Savo aukas Amerikos imperializmo samdiniai žvėriškai kankindavo, dažnai jie priverdavo žmones iškasti sau kapus, kuriuose juos gyvus užkasdavo. Masiniai Lietuvos darbo žmonių sušaudymai įvyko Rokiškyje, Panevėžyje, Šiauliuose ir kitose vietose.

Fon der Golco gaujoms Lietuvoje ir Latvijoje netarpiškai vadovavo amerikinės karinės misijos Pabaltijyje vadovas pulkininkas Grinas. 1919 m. balandžio 20 d. per susitikimą su Grinu fon der Golcas jam padarė oficialią ataskaitą apie savo kruvinus veiksmus. Grinas iš jo reikalavo dar žiauriau malšinti Pabaltijo tautų laisvės kovą.

Amerikiniai imperialistai, organizavusieji plėšikišką kovą prieš lietuvių tautą, gerai žinojo, kad Lietuvos liaudis vieninčiai remia tarybų valdžią, komunistų partiją, ir kad lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, sudariusieji savo „vyriausybę“, neturi jokios atramos krašte. Pulkininko Grino pavaduotojas Dauli 1919 m. gegužės 15 d. atvirai rašė viename savo raporte JAV vyriausybei: „Lietuvos vyriausybė tik pagal pavadinimą yra lietuviška. Negalima leisti, kad vokiečiai išvestų savo kariuomenę, nerizikuojant perduoti kraštą i bolševikų rankas“.

Amerikiniai imperialistai dėjo visas pastangas, kad apginkluotų Lietuvos buržuaziją, kuri dvikovoje su liaudimi 1918 m. pabaigoje ir 1919 m. pradžioje buvo lengvai nugalėta Lietuvos darbininkų ir valstiečių, įvedusių

didžiojoje krašto teritorijos dalyje tarybų valdžią. Uolstirito plėšikai išskyrė Lietuvos kapitalistų, dvarininkų ir buožių gaujoms apginkluoti daugiau kaip 5 milijonus dolerių, stambius kiekus ginklų bei amunicijos, pasiuntė daugybę karinių instruktorių, kurie apmokė buržuazinę Lietuvos armiją. Amerikinių gangsterių globojami ir ginkluojami Lietuvoje ėmė siautėti įvairūs kruvinai budeliai, užliejusieji kraštą darbo žmonių krauju. Žemaičių korikas Plechavičius, permestas i Lietuvą iš Pilsudskio legionų, kuriuose jis tarnavo iki 1918 metų pabaigos, Sėdos, Židikų, Ylakių, Telšių ir Akmenės rajonuose surengė masinius darbo valstiečių ir žemės ūkio darbininkų sušaudymus. Panevėžyje ir kituose rajonuose siautėjo žudikas Grigaliūnas—Glovackis, taip pat organizavęs baisingas darbo žmonių skerdynes.

Tačiau jokia amerikinių imperialistų parama Lietuvos buržuazijai ir jokie jų samdiniai žvėriškumai neįstengė palaužti krašto darbo žmonių valios ir jų kovos dėl savo laisvės. 1919 metų pirmojoje pusėje amerikinių imperialistų iniciatyva buvo sukurtas specialus komitetas kovai prieš Pabaltijo tautas. Šiam komitetui vadovavo amerikinis milijonierius Herbertas Huveris, valdęs anksčiau Kaukaze 11 naftos kompanijų ir turėjęs milijardines koncesijas Urale ir Sibire. Netekęs visų šių prisiplėštų turčių dėl Spalio revoliucijos, Huveris tapo vienas įnirtingiausių antitarybinės intervencijos šulų. I Huverio komiteto sudėtį įėjo eilė aukštųjų JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Italijos karininkų, ir jo tikslas buvo—bet kuriomis priemonėmis nuslopinti Pabaltijo kraštuose revoliucinį judėjimą ir paversti juos vakarų imperialistų kolonijomis. Huverio komitetas padėjo ponų Lenkijos legionams 1919 metų balandžio mėn. užgrobti Tarybų Lietuvos sostinę Vilnių. Komiteto pasiūlymu i Lietuvą buvo taip pat pasiųstos bermontininkų gaujos, kurios ilgą laiką slautėjo vakarinėje Lietuvos dalyje, plėšė ir žudė jos gy-

ventojus.

JAV Valstybės departamento nurodymu, amerikinės karinės misijos. Berlyne viršininkas generolas Harisas įsakė pasiųsti kovai prieš lietuvių, latvių ir estų tautas Rusijos karo belaisvius, buvusius stovyklose Vokietijoje. Tai buvo padaryta sutinkamai su vakarų imperialistų nutarimu apie tai, kad visi Vokietijoje buvusieji Rusijos karo belaisviai turi būti pasiųsti i Pabaltijį, Šiaurės Rusiją, Kubanę ir Kaukazą, baltagvardiečių pajėgoms sustiprinti. Tačiau šis nutarimas žymesniu mastu negalėjo būti įvykdytas, nes milžiniška dauguma rusų karo belaisvių atsisakė kovoti baltagvardiečių ir interventų pusėje.

Taip amerikiniai imperialistiniai grobuonys, siekdami pavergti lietuvių tautą ir paversti ją patrankų mėsa jų plėšikiškam karui prieš Tarybų Rusiją, užliejo Lietuvos žemę krauju, ėmėsi niekšičiausių priemonių jos liaudžiai naikinti.

1919 metų rudenį JAV ir kitiems imperialistams pavyko laikinai numalšinti tarybų valdžią Lietuvoje. „Jei Lietuvoje,—rašė V. Mickevičius—Kapsukas,—nebūtų buvęs sudarytas tarptautinės kontrrevoliucijos frontas, jei jis nebūtų palaikomas anglų, prancūzų ir amerikinių kapitalistų, tuomet, be abejonės, Lietuvos darbininkai ir vargingieji sodiečiai lengvai būtų patys vieni apsidirbę su savąja buržuazija. Jų įvestos tarybų valdžios ji pati viena anaipol nebūtų įstengusi sunaikinti“.

Nepaisant tarybų valdžios numalšinimo, Lietuvos darbo žmonės, komunistų partijos vadovaujami, kovojo toliau prieš vietinės buržuazijos ir užsienio imperialistų jungą.

1918—1919 metų revoliucinių kovų Lietuvoje ariergardinis mūšis buvo Panemunės kareivinių sukilimas 1920 m. vasario 22—23 d. d., aiškiai parodęs, kad mobilizuotieji Lietuvos darbininkai ir darbo valstiečiai nenori būti aklu įrankiu buržuazijos rankose ir yra pasiryžę aktyviai kovoti prieš jos varomą bado, teroro ir išdavystės politiką. 1920 m. vasario 22 d. Pa-

nemunės įgulos ginkluotosios kareivių dalys išėjo i gatves. Kareiviai reikalavo pagerinti jų ekonominę padėtį, leisti organizuoti pulkų komitetus, Darbininkų bei kareivių deputatų tarybas, paleisti iš kalėjimų politinius kalinius, garantuoti darbo žmonėms demokratines teises. Kareiviai suėmė savo reakcinius karininkus, jų tarpe pulkininką Gedgaudą, o taip pat buvusį buržuazinės kariuomenės vadą Liatuką ir jo adjutantą, vykusius i Panemunę sukilimo malšinti.

Lietuvos buržuazija ėmėsi drakoniškų priemonių prieš sukilusius kareivius. Tačiau dalis kariuomenės, pasiūstos prieš sukilėlius, atsisakė šaudyti i juos. Atsisakė dalyvauti sukilimo malšinime ir lietuvių lakūnai. Tada i kovą prieš sukilusius kareivius aktyviai įsikišo amerikiniai imperialistiniai plėšikai. Jų karininkų grupė pasiėmė vadovavimą operacijoms prieš Panemunės kareivius. Grupės priešakyje buvo karininkas Harisas, anksčiau organizavęs kontrrevoliucijos veiklą Baltarusijos sostinėje Minske, o vėliau tapęs Lietuvos buržuazinės kariuomenės instruktorium, Amerikiečių ir anglų lėktuvai bombardavo Panemunės kareivius iš oro. Buvo organizuotas žiaurus sukilėlių artilerinis apšaudymas, kuriam taip pat vadovavo amerikiečių ir anglų karininkai. Šios kruvinos operacijos rezultate didelis skaičius lietuvių kareivių buvo užmušta ir sužeista, likusieji buvo priversti padėti ginklą. Suimtus sukilimo vadovus buržuaziniai nacionalistai sušaudė.

Kovų Panemunėje metu nuo lietuvių kareivio kulgos žuvo uniformuotas amerikinis gangsteris Harisas. Kiti amerikiniai karininkai už kruvinąjį susidorojimą su Lietuvos kareiviais, stojusiais ginti savo gimtojo krašto laisvę, JAV vyriausybės buvo apdovanoti ordinais.

Žiaurus Panemunės sukilimo numalšinimas dar kartą parodė, kad JAV imperialistai yra aršiausi lietuvių tautos priešai, pasiryžę paskandinti kraujuje bet kurį jos demokratinį ir išsivadujamąjį judėjimą.

L. Rutėnas

Pavyzdinčiai paruošti mokyklas naujiems mokslo metams

Biržiečių pavyzdžiu

Sekdami Biržų rajono darbo žmonių patriotiniu pavyzdžiu, „Tarybinio artojo“ kolūkio kolūkiečiai baigia Mukuolių pradinės mokyklos paruošimą naujiems mokslo me-

Kolūkiečiams padedant

Biržų rajono darbo žmonių kreipimasis i visus respublikos darbo žmones dėl mokyklų parengimo naujiems mokslo metams rado atgarsį „Pirmūno“ kolūkio kolūkiečių tarpe. Kolūkiečių jėgomis Kuklių pradinė mokykla jau pilnai atremontuota. Čia at-

tams. Kolūkio statybininkų brigada išbaltino mokyklų sienas, baigia mūryti naujas krosnis. Mokykla pilnai aprūpinta kuru.

I. Ivanovas

remontuotos krosnys, sienos papuoštos portretais. Mokykla pilnai aprūpinta kuru.

Ateinančiais mokslo metais „Pirmūno“ kolūkio kolūkiečių vaikai mokysis jaukiuose, gerai paruoštose patalpose.

J. Janulaitis

Neremontuojama mokykla

Imbrado septynmetė mokykla reikalinga remonto: suolai apdaužyti, sienos apgadintos, mokyklos tvora apgriuvisi. Pasibaigus mokslo metams mokykla buvo palikta be priežiūros, jos remontu ligi šiol nesirūpinama. Dalis statybinės medžiagos pristatyta, tačiau remonto darbai nevykdomi, nes nėra kam vadovauti. Rajono liaudies švietimo skyrius apie tai žino, tačiau skyriaus vadovai nesieimė priemonių padėčiai ištaisyti.

Mokyklos kiemo tvora at-

remontuoti apylinkės Taryba dar praėjusiais metais nusiuntė i lentplūvę miško medžiagą, bet suplautą miško medžiagą liaudies švietimo skyrius kažkodėl nukreipė kitur.

Iki mokslo metų pradžios liko nedaug laiko. Būtina nedelsiant organizuoti mokyklos patalpų remonto darbą, užtikrinti, kad naujieji mokslo metai prasidėtų gerai paruoštose patalpose.

J. Ažuolinis

Naujos knygos

BACHŠIJEVAS, D. RKP(b) devintasis suvažiavimas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1—kla. 1950. 96 p. (VKP(b) suvažiavimai ir konferencijos). 5000 egz. Rb 1,70.

BOLOTINAS, A. RKP(b) visos Rusijos devintoji konferencija. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1—kla. 1951. 54 p. (VKP(b) suvažiavimai ir konferencijos). 5000 egz. Rb 0,75.

BEZBORODOVAS, D. ir KAZAKOVAS, A. Apie TSRS tarptautinę padėtį. (Medžiaga pranešėjams). V., 1951. 27 p. 250 egz.

MUMS RAŠO

Daugiau dėmesio darbininkų poreikiams

Gulbynės durpyne dirba virš 30 darbininkų. Tačiau durpyno administracija mažai rūpinasi darbininkų reikalais. Pagal darbo sutartį darbininkai turėjo dar gegužės mėnesį gauti specdrabužius, tačiau ligi šio laiko ne visi juos dar turi. Dauguma darbininkų — jaunuoliai, tačiau komjaunimo rajono komitetas nekarta nenusiuntė ten savo lektoriaus, nepravėdamas garsinių laikraščių skaitymas, neleidžiamas sienlaikraštis. Dauguma darbininkų, kaip Vorobjova, Bogomolnikova, sistemingai įvykdo ir viršija savo išdirbio normas, tačiau jų iniciatyva neparemiama, tarp abiejų pamalū neišvystytas socialistinis lenktyniavimas.

Durpyno vadovai turi kreipti daugiau dėmesio į darbininkų buitinius ir kultūrinius poreikius.

L. Ivanovas

Silpnai vykdomi statybos darbai

„30 let komsomola“ kolektyve sudaryta statybininkų brigada iš 6 žmonių. Tačiau brigados nariai neretai panaudojami kitiems darbams, tuo tarpu visuomeninių pastatų ir patalpų gyvulininkystei statyba vykdoma lėtai. Iki šio laiko neatremontuoti klojimai ir grūdų sandėliai. Sienas kraunamas į daržines su klaukais stogais.

Kolūkio valdyba turi apsvaistinti savo posėdyje statybininkų brigados darbą, užtikrinti jos spartų darbą.

S. Lavruchinas

LENKIJOS ATGIMIMO ŠVENTĖ

Iškilmingai ir džiaugsmingai pažymėjo Lenkijos liaudis savo tautinę šventę — Lenkijos atgimimo septintąsias metines.

Prieš septynerius metus Lenkijos nacionalinio išsivadavimo komiteto išleistas manifestas nubrėžė kelią pavestl buržuazinę dvarininkiską Lenkiją buvusią žaisleliu Vakarų imperialistų rankose, nepriklausoma demokratine valstybe. Septynerius metus nenukrypstamai žengia šiuo keliu Lenkijos liaudis, Lenkijos Jungtinės darbininkų partijos vadovaujama, glaudžioje sąjungoje ir draugystėje su savo didžiuoju kaimynu — Tarybų Sąjunga. Lenkijos liaudies per šiuos metus pasiekti įžymūs laimėjimai rodo, kad tai vienintelis teisingas kelias.

Demokratinės reformos, pakirtusios kapitalizmo šaknis, padėjo sparčiai atkurti ir galimai išvystyti šalies liaudies ūkį. Dabar Lenkijoje kiekvienam gyventojui tenka pusketvirto karto daugiau pramonės produkcijos ir beveik pusantro karto daugiau žemės ūkio produkcijos, negu prieš karą. Šešerių metų planas socializmo pagrindams sukurti sėkmingai įgyvendinamas.

Sustiprėjo tarptautinė Lenkijos liaudies respublikos padėtis. Lenkijos kaimynais yra dabar draugiškos lenkų tautų valstybės. Draugas V. M. Molotovas, kuris atvyko

tarybinės vyriausybės delegacijos priesakyje į Varšuvą atgimimo dienos šventėje, pabrėžė savo sveikinimo kalboje didžiulę tarptautinę Lenkijos — Tarybų Sąjungos draugystės reikšmę. Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratinės Lenkijos „Draugystė bei sąjunga — sakė V. M. Molotovas, — per šiuos metus sustiprėjo. Didžiojo Stalino padėtieji Tarybų Sąjungos — Lenkijos draugystės pagrindai pavirto tarp Tarybų Sąjungos ir Lenkijos tautų broliška sąjunga. Kartu su kitomis demokratinėmis šalimis Lenkija nepajudinamai stovi diena po dienos stiprėjančios taikos stovyklos gretose.

Lenkijos liaudžiai yra iškilę ne maža sunkumų. Tačiau negali būti abejonės, jog tie sunkumai bus įveikti.

Liaudies demokratinės Lenkijos laimėjimai — tai visos taikos stovyklos laimėjimai. Štai kodėl tarybinė liaudis kartu su visa pažangiąja žmonija su pasitenkinimu pažymi kiekvieną naują Lenkijos laimėjimą.

VYRIAUSYBĖS KRIZĖ ITALIJOJE

Liepos 16 d. Italijoje atsišalino de Gasperi vyriausybė. Ligšiol visi mėginimai išspręsti vyriausybės krizę nedavė jokių rezultatų. Tai liudija, jog krizės priežastis glūdi ne Italijos valdančiųjų sluoksnių atskirų grupių nesutarimuose. Italijos komunistų partijos vadovybė nurodė savo rezolucijoje, jog

iškilo gili nepasitikėjimo demokratine politine vadovybe krizė“.

Didžiausia Italijos gyventojų dauguma nenori taikintis su ta aklaviete, į kurią įvėlė šali valdančioji krikščionių demokratų partija. „Maršalo planas“ atnešė darbo žmonėms ekonomikos nustumimą, masinį nedarbą ir skurdą. Italija, įstojusi į agresyvaus Šiaurės Atlanto Pakto dalyvių skaičių, tapo pilnutinai priklausoma nuo JAV imperialistų. Amerikinis admirolas Kerni, įsitaisęs Italijoje, tvirtai kalba apie tai, jog jis žiūri į Italijos liaudį, kaip į patrankų mėšą kare prieš Tarybų Sąjungą. Imperialistų reikalavimas „peržiūrėti“ taikos sutartį su Italija siekia didesniu laipsniu išnaudoti Italiją JAV kariniuose planuose.

Prieš mėnesį municipaliniuose rinkimuose Italijos liaudis atmetė tą nacionalinių interesų išdavystės politiką. Krikščionių demokratų partija neteko 2,5 milijono balsų, palyginti su 1948 metų rinkimais. Pralaimėjo ir dešinieji socialdemokratai. 40 procentų visų rinkėjų balsavo už taikos programą, už Italijos ekonominio atkūrimo ir nacionalinės nepriklausomybės programą, paskelbtą komunistų ir socialistų partijų.

Dabar Italijos darbo žmonės reikalauja įvykdyti naujus parlamento rinkimus ir sukurti vyriausybę, kuri veiktų liaudies interesais.

S. Ivanovas

Tarptautinis kinofestivalis Karla Varuose

Karla Varuose (Čekoslovakija) nuo liepos 14 iki 29 d. vyko šeštasis tarptautinis liaudies festivalis, kuriame buvo peržiūrėta 128 kino filmų.

Tarptautinio festivalio žiuri paskyrė „Didžiąją premiją“ tarybiniam kino filmui „Auk-

so žvaigždės kavalierius“, „Taikos premija“ — kinų filmui „Plieninis kareivis“, „Darbo premija“ — tarybiniam filmui „Doneco šachtininkai“, „Kovos už laisvę premija“ — korėjiečių filmui „Jauni partizanai“ ir bulgarų filmui — „Pavojus“. (TASS).

Trumpi pranešimai

Kinijoje šiuo metu yra 500 tūkstančių pradinių ir vidurinių mokyklų, kuriose mokosi 30 mil. 900 tūkst. žmonių.

**

Bulgarijoje įvyko pirmasis Centrinės aukštosios vado-

vaujančių kadru darbo kooperatiniams žemdirbystės ūkiams mokyklos 200 kursantų išleidimas.

ATS. REDAKTORIAUS PAVAD. D. Marčenko

Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto

Privalomas sprendimas Nr.3

Zarasai, 1951 m. liepos mėn. 25 d.
Dėl priemonių kovai su savavoline statyba Zarasų mieste

Sutinkamai su Vilniaus srities Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto 1951 m. gegužės mėn. 11 d. sprendimu №. 275 „Dėl priemonių kovai su savavoline statyba miestuose, miesto tipo gyvenamose vietovėse, kurortuose ir darbininkų gyvenvietėse“, Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas nusprendė:

1. Uždrausti valstybinėms įstaigoms, įmonėms, statybiniams, kooperatinėms ir visuomeninėms organizacijoms, nepriklausomai nuo jų žinybinės priklausomybės, o taip pat ir paskiriems piliečiams, pradėti gyvenamųjų bei viešųjų pastatų naują statybą,

atstatymą, rekonstrukciją ar kapitalinį remontą, o taip pat miesto apželdinimo bei gerbūvio kapitalinius darbus be Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriaus raštiško leidimo.

Pramoninių pastatų projektų fasadai ir genplanas turi būti suderintas su architektūros reikalų skyriumi.

2. Įpareigoti Zarasų miesto vykdomąjį komitetą ir rajono vykdomojo komiteto komunalinio ūkio skyrių:

a) neleisti pradėti statybos darbus be techninės dokumentacijos ir punkte 1 paminėto statybos darbams vykdyti leidimo;

b) per komunalinio ūkio skyrius ir namų valdybas or-

ganizuoti jų žinioje esančių sklypų apsaugą nuo savavališkos statybos, namų valdytojus ir komunalinio ūkio skyrių darbuotojus įpareigojant patikrinti pradedamų statybų darbams vykdyti leidimus, o leidimų nesant tuojau pat apie tai pranešti miesto vykdomajam komitetui ir Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriui;

c) individualinei ir valdinei statybai sklypus išskirti tik atitinkamai su patvirtintais architektūros organų ir vykdomųjų komitetų rajonų užstatymo planais ir suderinus sklypų išskyrimą su Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriumi.

3. Nustatyti, kad fasadų pakeitimas, tvorų, kioskų, garbės lentų ir kitų mažųjų architektūrinių formų statyba, skverų, parkų, aikščių įrengimas bei gatvių apželdinimas ir požeminė statyba leidžiama tik pagal projektus, suderintus su Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriumi.

4. Nustatyti, kad už savavališkos statybą, be p. 1 nuro-

dyto statybos darbams vykdyti leidimo, valstybinių įstaigų, įmonių, kooperatyvinių ir visuomeninių organizacijų vadovai bei paskiri piliečiai baudžiami rajono vykdomojo komiteto administracinės komisijos pinigine bauda iki 100 rublių arba iki vieno mėnesio priverčiamųjų darbų, o už pakartotiną nusizengimą traukiami baudžiamojon atsakomybėn.

5. Nustatyti, kad statytojai, pradėję statybą savavališkai, be p. 1 nurodyto statybos darbams vykdyti leidimo, gavę Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriaus Zarasų miesto ar rajono vykdomojo komiteto atitinkamą reikalavimą raštu, privalo tuojau pat nutraukti statybos darbus ir per mėnesį laiko savo jėgomis ir savo sąskaiton pašalinti pastatus ar pastatų dalis ir sutvarkyti sklypą.

6. Nustatyti, kad tuo atveju, jei savavališkas statytojas neišpildė Zarasų rajono vykdomojo komiteto sprendimo nutraukti statybą ir pašalinti savavališkai pradėtą statyti

pastatą, vykdomasis komitetas duoda parėdymą komunalinio ūkio skyriui, statytojo sąskaiton, nugriauti savavališkai pradėtą statyti pastatą ir jo dalis.

7. Įpareigoti Zarasų rajono milicijos viršininką užtikrinti Vilniaus srities Architektūros reikalų skyriaus ir rajono vykdomojo komiteto p.p.5 ir 6 paminėtų reikalavimų įvykdymą.

8. Šis privalomas sprendimas įsigalioja po dviejų savaitių nuo paskelbimo vietinėje spaudoje ir veikia Zarasų rajone dvejus metus.

9. Privalomojo sprendimo vykdymo kontrolę pavesti Zarasų rajono vykdomojo komiteto komunalinio ūkio skyriaus vedėjui.

VITUKINAS

Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

ANDRIJAUSKAS

E. Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretoriaus pareigas